

Joseph von Eichendorff^[edytuj]

Joseph Karl Benedikt Freiherr von Eichendorff (ur. [10 marca 1788](#) r. w [Łubowicach](#) (wówczas Lubowitz) koło [Raciborza](#) na [Górnym Śląsku](#), zm. [26 listopada 1857](#) r. w [Nysie](#) (wówczas Neisse)) na Górnym Śląsku – poeta [śląsko-niemiecki](#) epoki [romantyzmu](#).

Studiował prawo. Brał udział w wojnach napoleońskich przeciw [Francji](#). Następnie był urzędnikiem państwa [pruskiego](#).

Życiorys^[edytuj]

Rodzice należeli do katolickiej szlachty niemieckiej. Ojciec był pruskim oficerem, który nabył od swego teścia majątek ziemski zapewniający w miarę dostatnie bytowanie wielodzietnej rodzinie. Jego ojciec, posiadający oprócz tego majątki ziemskie na [Morawach](#), jednak nie potrafił w ciężkich czasach wojen napoleońskich, częściowo również w wyniku własnej niefrasobliwości, efektywnie gospodarzyć i już w roku 1801 majątek popadł w trudności finansowe. Ostatecznie został zlicytowany i w 1822 roku po śmierci matki utracony.

Po okresie nauki domowej (jak to było wówczas w zwyczaju) w 1801 Józef wraz ze swym o dwa lata starszym bratem Wilhelmem został wysłany do katolickiego [gimnazjum](#) św. Macieja we [Wrocławiu](#), gdzie po trzech latach uzyskał maturę.

Od 1805 do 1808 roku bracia studiowali prawo w [Halle](#) i następnie w [Heidelbergu](#), gdzie Eichendorff poznał poetów romantycznych – [Clemensa Brentano](#) i [Achima von Arnima](#). Po krótkiej podróży do [Paryża](#) i [Wiednia](#) bracia wrócili do majątku rodzinnego.

Wkrótce okazało się, że pomimo ich wysiłków majątek nie zapewnia im środków do życia i wobec tego musieli rozejrzeć się za pracą. Udali się do Wiednia, gdzie w 1812 złożyli egzamin państwowy [referendarza](#), uprawniający do podjęcia służby państwowej na stanowiskach urzędniczych. Tam też Eichendorff poznał i zaprzyjaźnił się z [Fryderykiem Schlegelem](#) i jego żoną Dorotą.

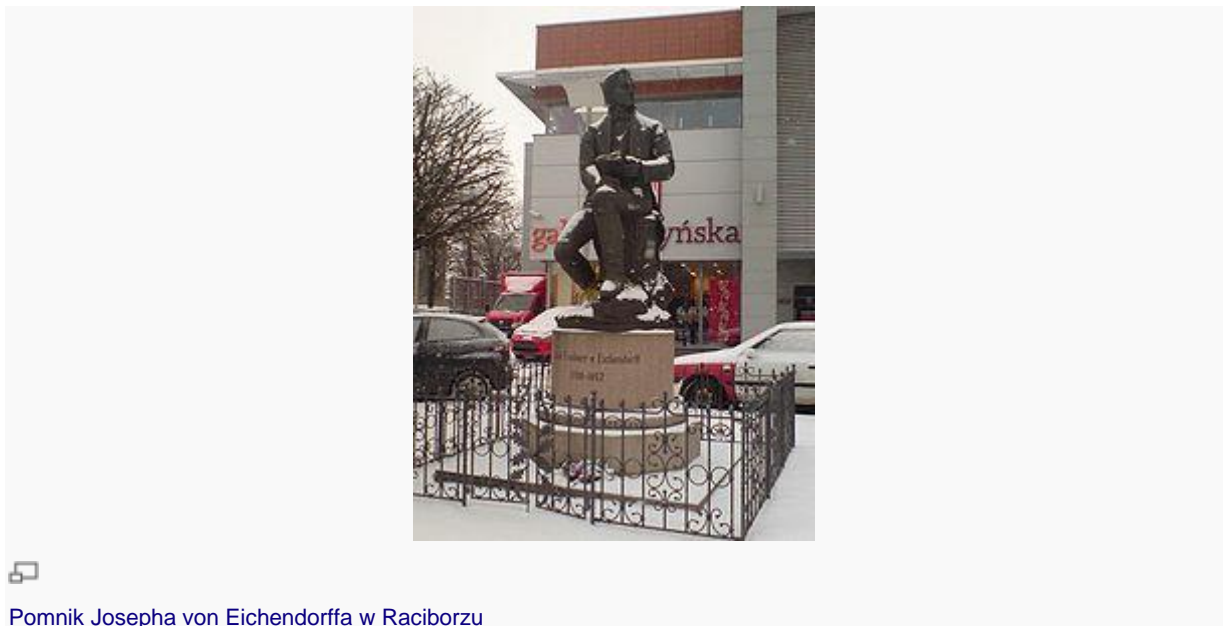
Od 1816 roku pracował w pruskiej administracji państwowej, początkowo źle opłacanej. Mianowanie na [radcę](#) stanu (po około 6 latach) umożliwiło utrzymanie wielodzietnej rodziny.

W 1821 roku pracował w [Gdańsku](#) na stanowisku radcy do spraw oświaty i spraw kościoła katolickiego w [Prezydium](#) i [Konsystorzu](#) prowincji [Prusy Zachodnie](#). W latach 1824–1831 działał w [Królewcu](#) na stanowisku radcy stanu. Między rokiem 1855, a 1857 mieszkał i pisał w [Nysie](#). Sporo czasu spędzał też w [Javorniku](#) (wówczas Jauernig), na dworze [Heinricha Förstera](#), biskupa wrocławskiego. W Nysie zmarł i został pochowany na cmentarzu obok żony.

W 1911 roku postawiono jego pomnik na szczycie [Kobylicy](#) koło [Prudnika](#). Od 1956 r. [Towarzystwo Literatury i Sztuki "Wschód"](#) – krąg pisarzy znany jako *Wangener Kreis* przyznaje [Nagrodę Literacką im. Eichendorffa](#).

25 listopada 2007 praprawnuk Josepha von Eichendorffa, baron Georg von Eichendorff wziął udział w uroczystych obchodach 150. rocznicy śmierci poety w Nysie.

Rodzina^[edytuj]

[Pomnik Josepha von Eichendorffa w Raciborzu](#)

Rodzice: **Freiherr Adolf** Teodor Rudolf von Eichendorff (ur. [Krawarze 9 stycznia 1756](#), zm. Łubowice [27 kwietnia 1818](#)), właściciel Łubowic, pruski oficer; zaw. związek małżeński w: Łubowice [23 listopada 1784](#) z Karolina von Kloch (ur. Łubowice [18 stycznia 1766](#), zm. [15 kwietnia 1822](#)).

1a) **Wilhelm** Józef Ernest Jan Karol (ur. Łubowice [14 września 1786](#), zm. [Innsbruck 7 stycznia 1849](#)); zaw. związek małżeński w: Wilten [1 maja 1821](#) z Julia Fischnal(l)er (ur. [Innsbruck 15 lutego 1799](#), zm. [Innsbruck 8 lutego 1870](#)).

2a) **Józef** Karol Benedykt (ur. Łubowice [10 marca 1788](#), zm. [Nysa 26 listopada 1857](#)), właściciel Sedlnic (Morawy), pruski tajny radca rządowy, poeta; zaw. związek małżeński w: Wrocław [7 kwietnia 1814](#) z Luiza von Larisch (ur. [Niewiadom 18 sierpnia 1792](#), zm. [Nysa 3 grudnia 1855](#)), córka Jana Nepomuka von L. i Heleny Czrentner von Czrententhal.

- 1b) **Hermann** Józef Jan Adolf Maria (ur. [Berlin 30 sierpnia 1815](#), zm. [Bonn 17 maja 1900](#)), współwłaściciel Sedlnic, pruski tajny radca; zaw. związek małżeński w: Honnef [24 czerwca 1856](#) z Klara Simons (ur. [Neuss 3 sierpnia 1826](#), zm. [Monachium 3 maja 1908](#)), córka Arnolda S. i Bernardyny Momm.
- 1c) **Karol Józef** Hartwig Erdmann Hermann (ur. [Akwizgran 24 lutego 1863](#), zm. [Altenbeuern 22 marca 1934](#)), pruski podpułkownik, Kawaler [Zakonu maltańskiego](#); zaw. związek małżeński w: Jülich [12 listopada 1895](#) z Antonia baronowa von Negri (ur. [Nivelstein 5 grudnia 1869](#), zm. [Frauenchiemsee 11 stycznia 1957](#)), potem Matka Jadwiga w opactwie Frauenwörth, córka Teodora bar. v. N. i Elizy Custodis.

- 2c) **Anna** Klara Maria Hermina Juliana (ur. Akwizgran [22 grudnia 1866](#), zm. Monachium [11 czerwca 1953](#)).
  - 3c) Anna **Hermina** Klara Maria (ur. Akwizgran [15 grudnia 1870](#), zm. [2 lutego 1945](#)).
- 2b) Maria **Teresa** Aleksandryna (ur. Wrocław [9 maja 1817](#), zm. Drezno [11 marca 1894](#)); zaw. związek małżeński [2 lipca 1837](#) z Louis von Besserer-Dahlfingen (Królewiec [12 grudnia 1894](#), zm. Nysa [21 marca 1858](#)).
  - 3b) **Rudolf** Józef Juliusz (ur. Wrocław [19 kwietnia 1819](#), zm. [Fulnek 18 stycznia 1891](#)), współwłaściciel Sedlnic, pruski kapitan; zaw. związek małżeński w: [Gdańsku 6 października 1853](#) z Maria Tymian (ur. Oliwa [26 września 1832](#), zm. Legnica [15 lutego 1912](#)), córka Krzysztofa Ferdynanda Th. i Henrietty Amalii Monglowskiej.
  - 1c) **Hartwig** Erdmann Juliusz Rudolf (ur. [12 kwietnia 1860](#), zm. Psary (k. Oławy) [25 kwietnia 1944](#)), generał-ppor.; zaw. związek małżeński w: [Neuhübel 13 stycznia 1894](#) z Ida hrabianka Vetter von der Lilie (ur. Neuhübel [12 listopada 1863](#), zginęła podczas dywanowych bombardowań w Dreźnie nocą z [13/14 lutego 1945](#)).
  - 1d) **Elżbieta** Ida Józefina Maria (ur. [Świdnica 9 lutego 1896](#), zm. [Werl/Westfalia 13 października 1976](#), *ultima fam.*); zaw. związek małżeński w: Sopot [2 lutego 1921](#) z Oskar [Graf Strachwitz von Gross-Zauche und Camminetz](#) (ur. Podzamek [13 grudnia 1899](#), zm. [Brema 13 listopada 1951](#)).
  - 1e) hrabia **Jerzy** Michał Paweł Hubertus Maria Strachwitz (ur. Psary [20 czerwca 1940](#)), przyjął nazwisko **Freiherr von Eichendorf Graf Strachwitz von Gross-Zauche und Camminetz** (adopt. przez wuja Rudolfa von Eichendorffa).
  - 2d) **Rudolf** Hartwig Erdmann Feliks Józef Maria Paweł (ur. Świdnica [26 marca 1897](#), zm. [Soest/Westfalia 4 stycznia 1964](#) *ultimus fam.*); zaw. związek małżeński w: [Berlin 17 czerwca 1939](#) z Florentyna Rahmel (ur. [22 stycznia 1894](#), zm. [Frankfurt nad Menem 8 sierpnia 1960](#)), c. Rudolfa R. i Florentyny Rahmel.
  - 3d) **Maria** Józefina Antonia Teresa (ur. Neuhübel [15 lipca 1900](#), zm. Neheim-Hüsten [7 stycznia 1959](#)); zaw. związek małżeński w: Wrocław [27 marca 1939](#) z Jan Matthias von Wallhoffen (ur. Wrocław [1 maja 1885](#), zm. [Grünhain 12 lipca 1945](#)).
  - 4b) **Agnieszka** (ur. Berlin [6 stycznia 1821](#), zm. Gdańsk [5 kwietnia 1822](#)).
  - 5b) **Anna** Jadwiga (ur. [Królewiec 20 października 1830](#), zm. Berlin [24 marca 1832](#)).
- 3a) **Luiza Antonia** (ur. Łubowice [13 kwietnia 1804](#), zm. [Wiedeń 25 grudnia 1883](#))

opr. wg

- *Genealogisches Handbuch der Freiherrliche Häuser A*, Bd VI i XII, Limburg a. d. Lahn 1980;
- A. Weltzel, *Geschichte des edlen und freiherrlichen Geschlechts von Eichendorff*, Ratibor 1876 w: [Śląska Biblioteka Cyfrowa](#).

Twórczość^[edytuj]

Dzieła Eichendorffa odznaczają się optymistycznym powiązaniem z przyrodą, na przykład wiersz **'Mondnacht'**. W noweli *Z życia nicponia* (1826) opowiada o prawie naiwnym młodzieńcu, który - zamiast pracować - woli raczej wędrować po kraju i ostatecznie znajduje spełnienie w początkowo nieszczęśliwej miłości. Stworzył też znany w Niemczech utwór o charakterze patriotycznym pod tytułem *Der letzte Held von Marienburg*

Twórczość Eichendorffa jest romantycznie religijna, miejscami z tendencjami do [panteizmu](#), jednak osadzonego w tradycji [chrześcijańskiej](#).

Dzieła^[edytuj]

Powieści i opowiadania^[edytuj]

- *Przecucie i terażniejszość* (*Ahnung und Gegenwart*, 1815)
- [Z życia nicponia](#) (*Aus dem Leben eines Taugenichts*, 1826)
  - *Poezje. Z życia nicponia*, przeł. A. Lam (1997)
- *Marmurowy posąg* (*Das Marmorbild*, 1826, przeł. M. Korzeniewicz)
- *Wiele hałasu o nic* (*Viel Lärmen um nichts*, 1833)
- *Poeci i ich towarzysze* (*Dichter und ihre Gesellen*, 1834)
- *Zamek Dürande* (*Schloss Dürande*, 1837)
- *Urowadzenie* (*Die Entführung*, 1839)
- *Poszukiwacze szczęścia* (*Die Glücksritter*, 1841)
- *Górnośląskie baśnie i podania* (*Oberschlesische Maerchen und Sagen*)

Sztuki teatralne^[edytuj]

- *Wojna filistrom* (*Krieg den Philistern*, 1824)
- *Ezelin von Romano* (1828)
- *Meierbeths Glück und Ende* (1828)
- *Ostatni bohater Malborka* (*Der letzte Held von Marienburg*, 1830)
- *Zalotnicy* (*Die Freier*, 1833)

Wiersze^[edytuj]

- *Gedichte* (1837)
  - *Wiosna i miłość. Poezje*, przeł. A. Lam (2004)
- *Julian (Epos)* (*Julian*, 1853)
- *Robert i Guiskard (Epos)* (*Robert und Guiskard*, 1855)
- *Lucjusz (Epos)* (*Lucius*, 1857)

Eseje^[edytuj]

- *Historia nowszej poezji romantycznej w Niemczech*
- *Etyczne i religijne znaczenie nowszej romantycznej poezji w Niemczech (Über die ethische und religiöse Bedeutung der neueren romantischen Poesie in Deutschland, 1847)*
- *Niemieck*

http://pl.wikipedia.org/wiki/Joseph_von_Eichendorff,

<http://www.eichendorff.pl/>, http://katalog.czasopism.pl/index.php/Joseph_von_Eichendorff_Konwersatorium, http://gedichte.xbib.de/gedicht_Eichendorff.htm i wie innych stron internetowych